

H&H

Häfla Hammarsmedja

Industriminne av riksintresse

Häfla Hammarsmedja- ett unik järnbruk från 1600-talet

Övre Häfla Bruk är en av Sveriges bäst bevarade industrimiljöer med flera unika föremål bland annat en stångjärnshammare och en tyskhärd. Bruket är ett industriellt minnesmärke över svensk järnhantering och bjuder besökaren på en unik upplevelse av svensk industrihistoria och människors vardag från 1600-talet fram till 1900-talet.

Räckhammare av 1600-1700-talskonstruktion. Den enda bevarade i Skandinavien.

Brukskontoret, förvaltarbostaden, hammarsmedjan, klensmedjan och gnisthuset.

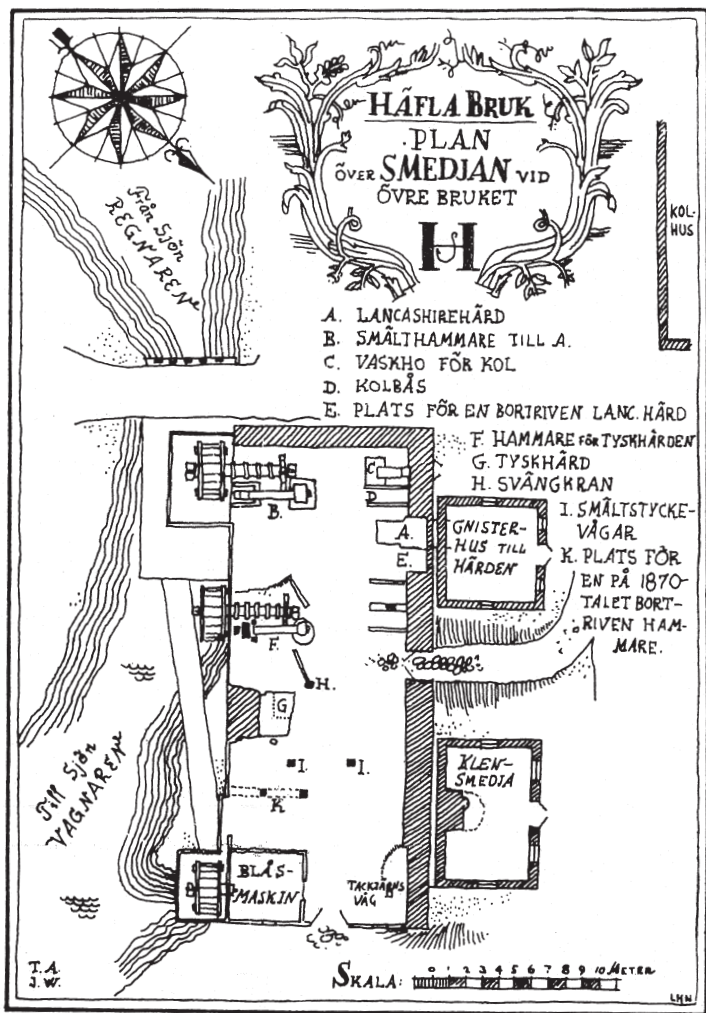

Klensmedja, gnisthus, hammarsmedja, såg och förvaltarbostad.

Övre Häfla bruk anlades 1682 av landshövding Jacob Flemming för framställning av smidbart järn och hammarsmedjan har i stort sett stått orörd sedan den sista arbetsdagen i juli 1924. Bruket är vackert beläget mellan sjöarna Vagnaren och Regnaren som med sin naturliga falltröskel gav drivkraft åt vattenhjulen i smedjan. Häfla Övre Bruk är ett komplett brukssamhälle som omfattar 19 hus där hammarsmedjan och smedbostäderna är de mest intressanta byggnaderna. I den gamla arbetarbostaden "Grålus", som är byggt av lera och halm, kan du se hur människorna vid bruket bodde och här finns också en utställning över Häfla Bruks historia samt en modell av Hammarsmedjan.

Hammarsmedjan

I hammarsmedjan får du god inblick i smedernas arbetsmiljö, verktygen och maskinerna som gjorde färskningen av järnet möjligt. Här finns bland annat Sveriges enda bevarade Räckhammare som var vanlig under 1600 och 1700-talet och en unik smälthammare från 1830-talet med ett hammarhuvud som väger över 700 kilo, gjutet i Finspång. I hammarsmedjan hittar du en av Sveriges tre bevarade Tyskhärdar vars färskningsmetod, tysksmide infördes av Gustav Vasa på 1500-talet. I hammarsmedjan finns också en Lancarshirehärd en färskningsmetod som utvecklades i England på 1830-talet. Här finns också en unik tidig blåsmaskin av Bagges konstruktion.

Ritning över Hammarsmedjan.

Utsikt från Caféet mot gnisterhus, hammar-
smedja och fångdammen.

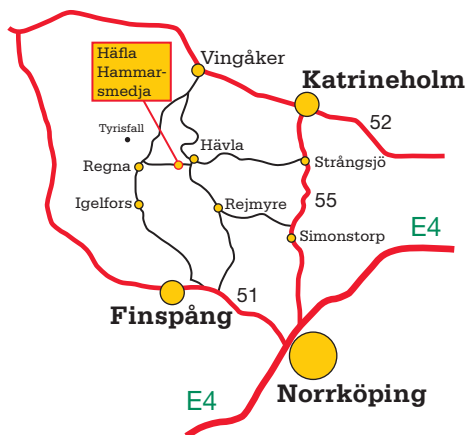
Smedbostaden grålus.

Köket i smedbostaden grålus.

Kaffeservering

Vid logit Labbit, där en gång smeder drängar och andra tillresta gäster övernattade, finns en självservering för kaffesugna gäster som vill fika i en underbar miljö.

Häflas historia

1682, Landshövding Jacob Fleming anlägger Häfla Hammarsmedja

•

1730, fördubblad smidesrätt till 575 skeppund

•

1780-talet, sågen anläggs

•

1809, Bagges blåsmaskin installeras

•

1828, Mellanbruket anläggs

•

1831, Nedre bruket står färdigt

•

1883-1884, 2 Lancashirehärdar anläggs vid övre bruket

•

1890, Hästskofabrik anläggs vid nedre bruket

•

1899, Aktiebolag bildas

•

1924, Häfla övre bruk läggs ner

•

1934, Häfla övre bruk förklaras som industriminne av Tekniska Museet

•

1990, Häfla övre bruk förklaras som byggnadsminne

Häfla Hammarsmedja är en unik bevarad industrimiljö från 1600-talet som ligger naturskönt mellan sjöarna Regnaren och Vagnaren i Finspångs kommun i norra Östergötland. Tillsammans med Regnaholms lövskog och Regnaholms slott utgör detta område en mycket värdefull naturmiljö. Sista lördagen i augusti arrangeras Smedjans Dag, ett välbesökt evenemang med många aktiviteter. Besök även närbelägna Hävla kvarn, Rejmyre Glas- och Hantverksby vid anrika Reijmyre Glasbruk och Gestgifveri.

Öppethållande

Häfla Hammarsmedja har fri entré och guide varje dag under sommarperioden jun. – Aug.

För utförliga tider samt bokning och priser vid gruppguidningar kontakta:

Finspångs Turistbyrå

Tfn: 0122-851 00

E-post: turism@finspong.se

Stiftelsen Häfla Hammarsmedja

612 80 Finspång

Tfn: 0122-850 00

Fax: 0122-850 33

E-post: hafla@finspong.se

www.finspong.se/hafla